

Makedonija U Sredini

Author: [Iso Rusi](#)

Dok se Zapad priprema za vazdusne napade, ljudi u Makedoniji strahuju da ce Jugoslavija napasti Makedoniju u znak osvete posto je poslužila kao baza NATO-a.

Posto je albanska delegacija potpisala kosovski sporazum u Parizu, izgledalo je kao da Makedonija nikada nije bila veci partner medjunarodne zajednice, a ipak njen polozej nikada nije bio tako delikatan ili opasan.

Kao glavna tacka za stacioniranje trupa, ona podrzava mejunarodnu zajednicu u naporima da se izvrsi pritisak na Slobodana Milosevica kako bi se postigao dogovor. Medjutim, isto tako je svesna da Srbija moze da odluci da se osveti Makedoniji za svoju saradanju sa NATO-m.

Izgledi da Vojska Jugoslavije moze da lansira rakete protiv Makedonije su vec izazvali paniku u narodu. Vec nekoliko dana ljudi u zurbi prave zalihe benzina, hrane i ostalog. Utisak nadolazece krize samo je intenziviram prikljucenjem maslinasto zelenih vozila NATO-a koji kruze zemljom belim vozilima UN-a, a onda su im odjednom jos dodati oranz dzipovi Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju, kada su se posmatraci povukli sa Kosova u velikom konvoju. Makedonija sada oseca da je deo krizne zone.

Mnogo paznje je usmereno na srpske snage koje se u velikom broju rasporedjuju duz jurnog puta koji vodi od Pristine ka Skoplju, ukljucujuci i protiv-vazdusne sisteme i 10.000 vojnika. Izgleda, u najboljem slucaju, kao da Srbi zele da prenesu poruku NATO-u da ulaz u Kosovo ovim putem nece biti lak. U najgorem slucaju, neki analiticari su sugerisali da Srbija na ovaj nacin blefira, ako vec i nece direktno da napadne samu Makedoniju, tako sto unosi potpuno nove komplikacije u vojnu i politicku racunicu. U svakom slucaju, ljudi u Makedoniji smatraju da su izlozeni direktnom riziku od jugoslovenskog napada.

Takodje je porastao broj incidenata na jugoslovenskoj granici. Snage Vojske Jugoslavije su usle na makedonsku teritoriju kod tornja za osmatranje u Gosnici i tu ostale nekoliko casova. Posle snaznih protesta Ministarstva za spoljne poslove Makedonije, ambasador Jugoslavije u Makedoniji Zoran Janackovic, je porekao da je doslo do povrede makedonske teritorije i jednostavno odbio protest Makedonije.

Isto tako raste i nervoza po pitanju moguceg priliva izbeglica sa Kosova. Nezavisne dnevne novine Dnevnik su tvrdile da se Makedonija i NATO pripremaju da zemlja prihvati stotine hiljada izbeglica od 300.000 do pola miliona ljudi. Izgleda da je ova cifra preterana, jer bi predstavljala trecinu i vise od trecine populacije kosovskih Albanaca, a ministar spoljnih poslova Aleksandar Dimitrov je otpisao taj izvestaj.

Na osnovu sluzbenih izjava makedonske vlade, zemlja je spremna da prihvati 20.000 izbeglica. Prema Ministarstvu unutrasnjih poslova, 22. marta, broj izbeglica sa Kosova u Makedoniji je bio 8.960, dok otprilike 300-400 pristize svaki dan.

Ivan Narasanov, generalni sekretar makedonskog Crvenog Krsta, izvestava da je ukupan broj nesto visi - 10.040, dok je Behizudin Sahapi, generalni sekretar humanitarne organizacije El Hilal objavio da najnovija brojka iznosi 12.980. Ove pridoslice, vecinom zene, deca i starije osobe iz pograncne zone, su se smestili u privatnim kucama, Sahapi kaze, a imajuci u vidu ritam dolazaka, verovatno ce uskoro biti potrebno da se uskoro otvore izbeglicki kampovi. Bez obzira koliki je stvarni broj izbeglica i bez obzira na prognoze, izbestaj Dnevnika odrazava izrazito veliku zabrinutost povodom izbeglica u Makedoniji, i strah od moguće destabilizacije koju one mogu imati po zemlju, pogotovo u smislu promene etnicke strukture.

Bar za sada resivsi jedno pitanje, Savet bezbednosti UN-a je pronasao formulaciju na osnovu koje ce mandat Preventivnog rasporedjivanja UN-a (UNPREDEP) biti proizveden za sest meseci. Problem je veto Kine na proizvedenje mandata zbog nedavnog priznavanja Tajvana od strane Skoplja. Ministar spoljnih poslova

Dimitrov je objasnio da ce na osnovu ovog alternativnog resenja "snage (ostati u Makedoniji) pod vodjstvom NATO-a ali u bliskoj korelaciji sa Savetom bezbednosti." Medjutim, pitanje nastavka prisustva plavih slemova u Makedoniji, koje je izgledalo dugo vremena od vitalnog znacaja, su sada zasenile mnogo vece brige za vojne snage.

Iso Rusi je novinar Fokusa u Skoplju.

Location: Macedonia
China
Serbia
Kosovo

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/makedonija-u-sredini>